

Riktlinjer för barnomsorg i Sundbybergs stad

Innehåll

1	Verksamhetsformer	5
1.1	Förskola och pedagogisk omsorg	5
1.2	Öppen förskola	5
1.3	Förskola på finska	5
1.4	Fritidshem	5
1.5	Omsorg på obekväm tid	5
2	Erbjudande om barnomsorg och vistelsetid	7
2.1	Vistelsetid i förskolan erbjuds i den omfattning som krävs för förvärvsarbete eller studier	7
2.2	Vistelsetid på fritidshem	8
2.3	Prövning av utökat behov av omsorg	8
2.4	Rätt att gå kvar i förskolan när skolplikt annars börjar gälla	8
3	Ansökan och uppsägning	9
3.1	Platsgaranti i förskolan	9
3.2	När ansökan görs	9
3.3	Hur ansökan görs	9
3.4	Så handläggs ansökan	10
3.5	Kö- och turordningsregler till förskolan	10
3.6	När barnet har fått en placering	11
3.7	Byte av förskoleplats	11
3.8	Ansökan om uppehåll i placering	11
3.9	Ansökan om plats i förskola i annan kommun	12
3.10	Uppsägning av plats	12
3.11	Vid flytt till annan kommun	12
4	Avgifter för barnomsorg	13
4.1	Så beräknas avgiften	13
4.2	Då ska avgift betalas	13
4.3	Allmän förskola för 3–5 åringar är avgiftsfri	13
4.4	Avgift för barn till föräldralediga	14
4.5	Hemkommunen tar ut avgift oavsett var man har placering	14
4.6	Vad händer vid obetald avgift?	14

1 Verksamhetsformer

1.1 Förskola och pedagogisk omsorg

I Sundbybergs stad erbjuds förskola och pedagogisk omsorg för barn vars föräldrar arbetar, studerar, är aktivt arbetssökande eller som har ett eget behov¹. Förskola och pedagogisk omsorg är till för barn från att de har fyllt ett år och fram till den 31 juli det år barnet fyller sex år. För att vara berättigad en plats i kommunalt bedriven förskola eller pedagogisk omsorg i Sundbybergs stad måste barnet vara folkbokfört i staden.

Förskolan arbetar utifrån läroplanen för förskolan, som beskriver dess värdegrund och uppdrag samt innehåller mål och riktlinjer för arbetet i verksamheten. I Sundbybergs stad bedrivs förskoleverksamhet i både kommunal och enskild regi.

Pedagogisk omsorg erbjuds som ett alternativ till förskola.² Pedagogisk omsorg är ingen skolform och styrs därför inte av någon läroplan, dock bör läroplanen för förskolan vara ett vägledande dokument i verksamheten. I Sundbybergs stad bedrivs pedagogisk omsorg i en hemmiljö, så kallade dagbarnvårdare.

1.2 Öppen förskola

I Sundbybergs stad erbjuds öppen förskola för barn mellan 0–5 år. Den riktar sig särskilt till barn som ännu inte är inskrivna i annan förskoleverksamhet. Där erbjuds barnen pedagogisk verksamhet i samarbete med barnens medföljande vuxna.³

1.3 Förskola på finska

Sundbybergs stad ingår i förvaltningsområdet för Sveriges finska minoritet. Därför erbjuder staden inom ramen för förskolan tvåspråkig förskola för finskspråkiga barn. Denna verksamhet regleras i särskilda riktlinjer.

1.4 Fritidshem

Fritidshem erbjuds för barn som går i förskoleklass och i årskurs 1–6 i grundskola och grundsärskola.

Fritidshem utgör ett komplement till den utbildning som omfattas av skolplikten och ska erbjuda barnen möjlighet till utveckling och lärande samt en meningsfull fritid och rekreation.

1.5 Omsorg på obekvämtid

I Sundbybergs stad erbjuds omsorg på obekvämtid för barn vars föräldrar har sin huvudsakliga försörjning genom förvärsarbete på kvällar, nätter eller helger.⁴ Omsorg på

¹ Enligt 8 kap. 5 § skollagen (2010:800)

² Skollagen 25 kap 2 §

³ skollagen 25 kap 3 §

⁴ skollagen 25 kap. 6–7 §§

obekväm tid vänder sig till barn mellan 1 och 13 år. I Sundbybergs stad regleras omsorg på obekväm tid i särskilt beslutade riktlinjer (FN-0132/2019, GGN-0594/2019).

2 Erbjudande om barnomsorg och vistelsetid

Vilken vistelsetid ett barn har rätt till beror på vårdnadshavarnas sysselsättning och barnets behov.

2.1 Vistelsetid i förskolan erbjuds i den omfattning som krävs för förvärvsarbete eller studier

Sundbybergs stads ramtid för alla kommunala och fristående förskolor är mellan kl. 06.30 och 18.30. Däremellan håller förskolan öppet utifrån vårdnadshavarnas behov.⁵ För vårdnadshavare som, utifrån vad som krävs för förvärvsarbete eller utifrån familjens situation i övrigt behöver barnomsorg under tid som ligger utanför ramtiden erbjuds barnomsorg på obekvämtid.

2.1.1 Vistelsetid vid föräldraledighet

I Sundbybergs stad har barn som får ett yngre syskon och som redan har en placering på en av stadens förskolor rätt till oförändrad vistelsetid under den första månaden efter syskonets födelse. Därefter reduceras den maximala vistelsetiden till 30 timmar per vecka.⁶ Dessa timmar ska förläggas så att barnets utveckling och lärande stimuleras. På stadens kommunala förskolor bedrivs pedagogisk verksamhet mellan kl. 9 och 15. Förskolechefen ansvarar för att barnets vistelsetid förläggs i samråd med vårdnadshavarna.⁷

2.1.2 Vistelsetid för arbetslösa

Enligt skollagen har barn till vårdnadshavare som är arbetslösa rätt till totalt 15 timmar förskola i veckan. I Sundbyberg har arbetslösa rätt att ha sina barn 40 timmar i veckan på förskolan.⁸ Dessa timmar ska förläggas mellan 08.00 och 16.00 och så att barnets utveckling och lärande stimuleras.⁹ På förskolorna bedrivs pedagogisk verksamhet mellan kl. 9.00 och 15.00. Förskolechefen ansvarar för att barnets vistelsetid förläggs i samråd med vårdnadshavarna.

2.1.3 Vistelsetid för omsorg på obekvämtid

Omsorg på obekvämtid kan endast erbjudas vid förvärvsarbete och för förälders huvudsakliga försörjning. Studier och/eller tillfälliga extraarbeten berättigar inte till omsorg på obekvämtid. En individuell behovsprövning görs.

Vårdnadshavare kan lämna och hämta barnet i verksamheten utifrån sina specifika behov. Barn som vistas i verksamheten efter kl. 22.30 erbjuds att sova kvar hela natten oavsett förälders behov av barnomsorg. Omsorg på obekvämtid inkluderar helger och röda dagar. Individuella prövningar om avvikelser kan förekomma.

Omsorg på obekvämtid regleras i särskilda riktlinjer.

⁵ Ersätter tidigare beslut (FN-0029/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär ingen förändring.

⁶ Ersätter tidigare beslut (FN-0316/2012) fattat av Förskolenämnden samt beslut (172/2009-600) fattat av Barn- och ungdomsnämnden, men innebär ingen förändring.

⁷ Ersätter tidigare beslut (FN-0316/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär ingen förändring.

⁸ Anges bland annat i beslut (25/2001-710) fattat av Barn- och ungdomsnämnden, innebär ingen förändring.

⁹ Ersätter tidigare beslut (FN-0316/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär ingen förändring.

2.1.4 Oförändrad rätt till förskola och fritidshem vid sjukskrivning

Vårdnadshavare som blir sjukskrivna har rätt till samma vistelsetid för sitt barn som gällde innan sjukskrivningen.¹⁰

2.2 Vistelsetid på fritidshem

Fritidshem erbjuds innan och efter skoldagens slut, mellan kl. 06.30 och 18.30. Barn har rätt till vistelsetid på fritidshem i den omfattning som krävs utifrån vårdnadshavarnas förvärvsarbete eller studier, eller om eleven har ett eget behov.

2.3 Prövning av utökat behov av omsorg

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola eller fritidshem ska erbjudas detta. Huvudmannen prövar om ett barn har behov av detta utifrån familjens situation eller om behov av särskilt stöd i form av utökad vistelse i förskola, fritidshem eller annan pedagogisk verksamhet föreligger.

2.4 Rätt att gå kvar i förskolan när skolplikt annars börjar gälla

Från och med höstterminen det år barnet fyller 6 år har barnet skolplikt enligt lag. Om särskilda skäl föreligger kan hemkommunen besluta att barnet får gå kvar i förskolan ytterligare ett år, om båda vårdnadshavarna begär detta. Skolplikten skjuts då upp med ett år. Särskilda skäl kan till exempel vara utvecklingsstörning, funktionsnedsättning eller sjukdom, att barnet tillbringat kort tid i Sverige, eller att barnet har sitt hem långt från skolorten och därför inte kan bo hemma under veckorna.¹¹ Det kan också vara att barnet skulle gynnas av att gå kvar i förskolan, utifrån mognadsgrad eller utifrån att barnet är fött mycket sent på året och under förskoletiden orienterat sig mot och identifierat sig med de barn som fötts ett år senare.¹²

¹⁰ Se till exempel prop. 2009/10:165, s. 348.

¹¹ Se till exempel prop. 2017/18:9 s. 52, (prop. 1997/98:6 s. 49).

¹² Ibid.

3 Ansökan och uppsägning

3.1 Platsgaranti i förskolan

Sundbybergs stad har i egenskap av hemkommun skyldighet att erbjuda alla barn som har rätt till förskola en placering. Barnet är garanterad plats i en kommunal förskola inom fyra månader från det datum då vårdnadshavare ansöker om plats, under förutsättning att vårdnadshavare har angett minst ett kommunalt alternativ i ansökan.¹³ Det kan innebära att barnet får plats i en annan kommunal förskola än den vårdnadshavaren önskat. När vårdnadshavare fått ett erbjudande om plats är garantin förbrukad, oavsett om platsen är i en kommunal eller fristående förskola eller i pedagogisk omsorg.

3.2 När ansökan görs

Ansökan om plats i förskola eller pedagogisk omsorg kan tidigast göras när barnet fyllt tre månader.¹⁴ Görs ansökan innan dess kommer ansökningsdatum att sättas till det datum då barnet blir tre månader.¹⁵

3.3 Hur ansökan görs

3.3.1 Ansökan om plats i förskola och pedagogisk omsorg

Förskola och pedagogisk omsorg har kontinuerlig intagning under året.

Ansökan om plats i förskola eller pedagogisk omsorg görs via e-tjänsten på Sundbybergs stads hemsida alternativt genom att skicka in en ansökningsblankett till barn- och utbildningsförvaltningen. Vårdnadshavare har rätt att önska upp till fem rangordnade alternativ. Vårdnadshavare kan ändra sina anmälda alternativ och behålla ansökningsdatumet fram till att platserbjudandet går ut. Vårdnadshavare har vidare rätt att flytta fram datumet för önskad start på förskola utan att ansökningsdatumet påverkas.

Vissa fristående verksamheter ingår inte i kommunens kösystem. För att ansöka om plats till dessa tar vårdnadshavare kontakt med respektive verksamhet direkt.

Är vårdnadshavare ännu inte folkbokförd i Sundbyberg görs ansökan via blankett. Hyres-/köpekontrakt på boende i kommunen ska skickas med ansökan.

Om ett barn saknar fullständigt personnummer, till exempel på grund av skyddad identitet, tar vårdnadshavare kontakt med handläggare på barn- och utbildningsförvaltningen.¹⁶

3.3.2 Ansökan om omsorg på obekvämtid

Ansökan görs på kommunens hemsida där önskemål om omsorg på obekvämtid anges. Kravet för att beviljas omsorg på obekvämtid är att barnet inte har någon vårdnadshavare eller annan anhörig som kan vara hemma med barnet under kvällar och nätter.

¹³ Skollagen 8 kap. 12 och 14 §§

¹⁴ Ersätter tidigare beslut (FN-0316/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär inga förändringar.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid.

Placeringen föregås av en individuell bedömning/prövning där vårdnadshavarnas möjlighet att själva ordna omsorg för sina barn bedöms. Beslut fattas utifrån den individuella bedömningen.

Omsorg på obekvämtid regleras i särskilda riktlinjer.

3.3.3 Ansökan om plats i fritidshem

Barnet erbjuds plats i fritidshem vid den skola där barnet får en skolplacering. Det finns även möjlighet att ansöka om plats i fristående fritidshem.

3.4 Så handläggs ansökan

När ansökan om barnomsorg inkommit till barn- och utbildningsförvaltningen handläggs den. Placeringserbjudande skickas ut innan önskat startdatum. Vårdnadshavare måste svara på erbjudandet inom fem vardagar. Väljer vårdnadshavare att inte svara innebär det att man tackat nej till platsen och förlorar därmed platsgarantin.

3.5 Kö- och turordningsregler till förskolan

Önskemål om placering tillgodoses i mån av plats. Om antalet ansökningar överskrider antalet platser i den önskade verksamheten tillämpas följande turordning:

1. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling i enlighet med Skollagen 8 kap. 5 och 7 §§.
2. Barn med syskon som redan är placerade på den aktuella förskolan eller den pedagogiska omsorgen.
3. Barn som i enlighet med Skollagen 8 kap. 4 § ska erbjudas en plats i förskola från och med höstterminen det år det fyller tre år.
4. Barn som tidigare har haft plats i den förskola eller i den pedagogiska omsorg som avses men har haft ett uppehåll i placeringen.
5. Barn som står på tur i kön utifrån ansökningsdatum.¹⁷
6. Om flera barn har samma ansökningsdatum får den som är äldst plats först.

3.5.1 Avsteg från köreglerna

Avsteg från köreglerna får göras i syfte att förhindra en kraftig snedfördelning i en barngrupps ålderssammansättning. Det innebär att om en plats endast kan erbjudas till barn i en viss ålder, på grund av barngruppens sammansättning, får det göras även om barnet inte står först i kön.

Om det beslutas att en verksamhet läggs ner ska de barn som då står utan placering prioriteras. Detta innebär att sådana barn kan ges förtur till platser på andra förskolor i kommunen. Det innebär dock inte någon garanti för att dessa barn kan erbjudas plats på den förskola som vårdnadshavarna önskar. Om flera barn har samma ansökningsdatum får den som är äldst plats först.

¹⁷ Ersätter tidigare beslut (FN-0316/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär inga förändringar.

Barn som har konstaterats vara i behov av omsorg på obekvämtid kanges förtur till en förskola i kommunal regi om detta innebär att barnet i och med den placeringen inte behöver skjuts mellan förskola och omsorgen på obekvämtid, som annars hade behövts.

3.5.2 Om barnet inte får den önskade placeringen

Vårdnadshavare som inte blir tilldelad sitt förstahandsval har rätt att stå kvar i kön med samma kötid. Vid placering på val två till fem har vårdnadshavare rätt att stå kvar i kön till förstahandsvalet. Om vårdnadshavare erbjuds en plats som inte finns med bland de sökta alternativen har denne rätt att stå kvar till samtliga fem alternativ.¹⁸

Om vårdnadshavare tackar nej till erbjudande om plats på ett av de sökta alternativen har denne rätt att stå kvar till de högre rangordnade alternativen. Tackar man nej till förstahandsvalet förlorar man platsen i kön. Om barnet har erbjudits plats på en förskola som inte fanns med bland de fem rangordnade alternativen men tackar nej, har vårdnadshavare rätt att stå kvar i kön till samtliga valda alternativ.¹⁹

Barn- och utbildningsförvaltningen gör en uppdatering av kön minst en gång per år. Det innebär att de sökande får en förfrågan om de vill stå kvar i kön och om de vill ändra några av de angivna alternativen. Vid uteblivet svar tas den sökande ur kön.²⁰

3.6 När barnet har fått en placering

Placeringen på förskolan och inom den pedagogiska omsorgen inleds med en individuellt anpassad inskolning i samråd mellan vårdnadshavare och personal. Inskolning ska påbörjas inom två veckor efter det datum som platsen är tillgänglig enligt placeringserbjudandet.²¹ Om så inte sker upphör rätten till erbjuden plats. Avgift debiteras enligt gällande taxa från och med det datum erbjudandet föreskriver.

3.7 Byte av förskoleplats

Vill vårdnadshavare byta förskola för sitt barn ansöker man på nytt via e-tjänsten till den förskola man önskar. Ansökan om byte hanteras som en ny ansökan. Kötiden löper från det datum man ansökt om byte.

3.8 Ansökan om uppehåll i placering

Planerat uppehåll i barnomsorgen som överstiger en sammanhängande månad ska överenskommas med verksamhetsansvarig. Uppehåll kan göras längst i två sammanhängande månader.²² För längre tid ska kommunen göra en särskild prövning. Under uppehållet betalas barnomsorgsavgift. Vid oanmäld frånvaro upphör rätten till platsen efter två månaders frånvaro. Återplacering kan inte garanteras i samma förskola/pedagogiska omsorg.

¹⁸ Ibid.

¹⁹ Ersätter tidigare beslut (FN-0316/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär inga förändringar.

²⁰ Ibid.

²¹ Ersätter tidigare rutiner, se till exempel beslut (53/2003) fattat av Barn- och ungdomsnämnden.

²² Ibid.

3.9 Ansökan om plats i förskola i annan kommun

Vill vårdnadshavare ansöka om placering i en annan kommun kontaktas den aktuella kommunen eller förskolan. Överenskommelse behöver slutas mellan den kommun där barnet bor och den kommun där förskoleplats önskas. För barnomsorg i annan kommun är det den kommunens riktlinjer och regler som gäller.

3.10 Uppsägning av plats

Uppsägning av plats i kommunal eller fristående förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem görs via e-tjänsten alternativt via blankett. Uppsägningstiden är två månader.²³ För denna tid debiteras avgift enligt gällande taxa. Om en plats accepterats, men av någon anledning inte kommer att nyttjas, gäller ingen uppsägningstid om detta meddelas före accepterat startdatum. Meddelas det att platsen inte kommer att nyttjas efter accepterat startdatum gäller två månaders uppsägningstid då avgift debiteras.

3.11 Vid flytt till annan kommun

Barn som flyttar från Sundbyberg har rätt att ha kvar sin plats inom barnomsorgen i max två månader.²⁴ När barnet flyttat får kommunen information om detta via Skatteverket. Då sägs platsen upp automatiskt. Om barnet går kvar i skolan läsåret ut kan plats i fritidshem behållas under samma tid. Två månaders uppsägningstid gäller även om platsen sägs upp automatiskt. Dessa villkor gäller oavsett om barnet går på en fristående eller kommunal förskola, pedagogisk omsorg eller fritidshem.

²³ Ersätter tidigare beslut (FN-0316/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär inga förändringar.

²⁴ Ersätter tidigare beslut (FN-0316/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär inga förändringar.

4 Avgifter för barnomsorg

4.1 Så beräknas avgiften

Sundbybergs stad tillämpar maxtaxa.²⁵ Maxtaxa innebär att det finns ett tak för hur mycket du behöver betala för barnomsorg. Avgiften gäller för barn folkbokförda i Sundbyberg, som har plats i förskola, fritidshem eller annan avgiftsbelagd pedagogisk verksamhet som finansieras av kommunen.

Inga andra avgifter än maxtaxa ska tas ut från vårdnadshavare och även blöjor på förskolan ska vara avgiftsfria för de barn som är i behov av dem.²⁶

Avgiften beräknas i procent av familjens sammanlagda inkomst per månad upp till maxbeloppen. Den högsta procentsatsen betalas för det yngsta barnet, som räknas som barn 1. Avgift betalas för max tre barn. Som familj räknas vårdnadshavare, med vårdnadshavare sammanboende vuxen och de barn som är folkbokförda på samma adress, oavsett om barnen är gemensamma eller inte.

Vårdnadshavare/sammanboende ska lämna inkomstredovisning som underlag för fastställande av avgiften till kommunen. Förutom bruttoinkomsten, det vill säga lön före skatt per månad, finns angivet på hemsidan www.sundbyberg.se vad som är avgiftsgrundande inkomst. Vid inkomständring ändras avgiften månaden efter det att ändringen inkommit. Lämnas ingen inkomstredovisning debiteras högsta avgift enligt gällande taxa.

4.2 Då ska avgift betalas

Barnomsorgsavgift betalas 12 månader om året, även om barnet varit frånvarande på grund av sjukdom eller ledighet. Avgift ska även betalas under uppsägningstiden efter att en plats har sagts upp.

När ett barn har fått ett placeringserbjudande debiteras avgift från och med placeringserbjudandet, även om vårdnadshavarna väljer att skjuta fram inskolningen upp till två veckor.

4.3 Allmän förskola för 3–5 åringar är avgiftsfri

Allmän förskola erbjuds från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. Den allmänna förskolan är avgiftsfri.

Enligt skollagen är hemkommunen skyldig att erbjuda minst 525 timmar avgiftsfri förskola per år, vilket motsvarar 15 timmar per vecka under skolans läsår. I Sundbyberg erbjuds allmän förskola 20 timmar per vecka, fördelat på fyra eller fem dagar per vecka.

För barn som omfattas av den allmänna förskolan, men som går mer än 20 timmar på förskola per vecka, görs en avgiftsreducering motsvarande 3/8 av maxtaxan.

²⁵ Enligt kommunfullmäktiges beslut gäller maxtaxa i Sundbyberg från den 1 oktober 2001.

²⁶ Ersätter tidigare beslut (FN-0006/2012) fattat av Förskolenämnden, men innebär inga förändringar.

4.4 Avgift för barn till föräldralediga

För barn som är 1–2 år vars föräldrar väljer vistelsetid som är max 20 timmar i veckan betalas 5/8-delar av maxtaxan. Om barnet är 3–5 år och har vistelsetid som är max 20 timmar i veckan är förskolan avgiftsfri under skolanläsåret. Under sommarlovet betalas avgift enligt maxtaxan och överenskommelse om sådan plats görs mellan vårdnadshavare och förskola. Under sommarlovet betalas avgift enligt maxtaxan och överenskommelse om sådan plats görs mellan vårdnadshavare och förskola. För barn som är 1–2 år och som har vistelsetid på mer än 20 timmar i veckan under föräldraledigheten ska hel avgift betalas utifrån gällande taxa. Om barnet är 3–5 år och har vistelsetid på mer än 20 timmar i veckan görs en avgiftsreducering motsvarande 3/8 av maxtaxan.²⁷

4.5 Hemkommunen tar ut avgift oavsett var man har placering

Vårdnadshavare betalar barnomsorgsavgift till sin hemkommun, det vill säga till den kommun där barnet är folkbokfört. Detta gäller även om barnet går i en fristående verksamhet eller i en annan kommun. Hemkommunen ersätter sedan verksamheten för de barn som går där och som är folkbokförda i hemkommunen.

4.6 Vad händer vid obetald avgift?

Dröjsmålsränta debiteras vid försenad inbetalning av avgiften. Obetalda barnomsorgsavgifter överlämnas till Kronofogdemyndigheten.

²⁷ Se till exempel beslut med dnr 0172/2009–600, innebär ingen förändring.